

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs V. Dentes tui sicut grex ouium quae ascenderunt de lauacro,
omnes gemellis faetibus, & sterilis non est in eis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

manæ: nam *oculi tui*, hoc est sensus mentis tuæ in me nimis defixi, *ipsi me auolare fecerunt*, quia quanto plus in me tenderis, tanto amplius incomprehensibilem probabis, iuxta quod scriptum est, *accedit homo ad cor altum; & exaltabitur Deus*: quanto quippe ad me accesseris altius atque subtilius substantiæ meæ proprietatem discutiendo, tanto sublimius auolo, omnem sensus tui considerationem & subtilitatem excedendo. Quapropter *auerte oculos tuos à me*, quia valde quidem perspicaces sunt sensus tui meæ gratiæ largitate in mentis contemplatione, sed me quasi auolantē præ rei profunditate, prorsus deficiunt in mei consideratione. Sed cum tanta sit gratia oculorum tuorum, quænam quoque est gratia capillorum?

Capilli, inquit, tui sicut grex caprarum quæ apparuerunt de Galaad: Paulo superius laus dilectæ ipsdem decantata est modis, quos ideo nunc repetit, vel ut ostendat eandem debere eam habere habitus & animi decorem & pulchritudinem in verbi Dei prædicatione, pro auditorum eruditione, quam habuit in cōtemplationis solitudine pro sui met vtilitate; vel quod commendabilior est sancta Ecclesia siue vniuersalis siue particularis in suo gemino ordine ex quo constituitur, videlicet præpositorum & subiectorum, in quibus omnis eius pul-

chritudo, decus, & honestas consideratur, ex illorum quidem vita & doctrina, ex istorum verò obedientia & disciplinæ reuerentia.

Nam quemadmodum capilli de capite nascentes capiti adhærent, ita subiecti Prælati, qui eos verbo vitæ genuerunt fide & moribus adhærent; quasi *de Galaad ascendentes*, quia dum eis docentibus aceruum testimonij, hoc est Sacræ scripturæ ferunt, vitam suam ad cœlum benè conuersando sustollunt.

Per caput præpositi, per capillos subditi in Ecclesia intelliguntur.

VERSVS V.

Dentes tui sicut grex ouium quæ ascenderunt de lauacro, omnes gemellis fœtibus, & sterilis non est in eis.

Hic quarta pars attingitur. Quid verò per dentes nisi Doctores intelliguntur grossitudinem literæ in subtilitatem spiritualis sensus comminuentes; ita vitæ munditia & simplicitate candidi, tanquam lauacro sanctæ compunctionis loti, vnde & ipsi gemina sunt: *charitate fœcundi*, siue duplici testamento instructi, & sibi subiectos eadem charitate eodemque testamento reddit fœcundos, ita instruendo ut nullus inter eos, hoc est, præpositos vel subiectos virtutum sterilitate detorpeat.

Dentes in Ecclesia Doctores quare dicantur.

Particularis vero animæ capilli de principalitate mentis quasi de

Capilli & dentes animæ sunt

E e capi-

Prou. 63.
Auolare Dei,
quale sit.

cogitationū
subtilitates,
duras scri-
pturarum
propositio-
nes infrin-
gentes.

Capite nati, sunt cogitationum sub-
tilitates in acervum diuinarum sen-
tentiarum intendentes: Porro den-
tes eiusdem mentis tractantis & re-
tractantis vehementes cum studio
applicationes duras & fortes scri-
pturarum propositiones siue oppo-
sitiones infringentes, & plurima
earum inuolucra expedientes. In
quibus *nulla est sterilitas*, quia quan-
tò studiosius animum diutius ap-
plicant Scripturis, tantò vehemen-
tius ad amorem Dei & proximi cō-
punguntur, tantoq; plenius vtriuf-
que testamenti scientiam assequū-
tur, siue custodiētes præceptum su-
per addunt consilium: Præceptum
quippe est aliena non rapere, con-
siliū sua tribuere.

Gemelli fœ-
tus sunt a-
mor Dei &
proximi,
scientia ve-
teris & noui
testamenti,
obseruatio
præceptorū
& consilio-
rum.

Isti nempe sunt *gemelli fœtus*, qui-
bus anima fœcundatur, amor vide-
licet Dei & proximi, scientia vete-
ris & noui testamenti, obseruatio
præcepti cum super additione con-
siliij. Horum profecto intentione
& studio omnis interior sterilitas
propulsatur, vt merito in cogitatio-
ne, operatione, prædicatione, pul-
chra, suavis, & decora dilecta pronun-
tietur.

VERSUS VI.

*Sicut cortex mali punici sic gena tua,
absq; occultis tuis.*

Genæ Eccle-
siæ sunt spi-
ritualiter in
eā conuer-
santes.

*S*I vniuersaliter ad totam Eccle-
siam referamus, *gena* eius pos-

sunt dici, spiritualiter in eā conuer-
santes, qui dum verbis & factis
memorabilibus & imitandis ni-
tent, miraculis quoque stupendis
fulgent, quasi in facie Ecclesiæ ve-
nerabiles apparent: pulchritudo
namque genarum in rubore confi-
deratur earum. Sed si tanta est
decoris eius gloria in his quæ ap-
parent, quæ puras gloria eius erit
in his quæ nondum apparent, de
quibus scriptum est; quia *nec o-
culus vidit, nec auris audiuit, quæ
preparauit Deus diligentibus se?*

*Esā. 64.
1. Cor. 21.*

Genæ ergo Ecclesiæ, *cortici mali
punici* comparantur, sed occulta e-
ius quia ineffabilia, ideo & incom-
parabilia sunt.

At si specialiter ad sanctæ animæ
honestatem referamus, plerum-
que pulchritudo ipsius interior fig-
nis quibusdam exterioribus decla-
ratur: nam dum pudor virginalis
pudicitæ rubet in facie hoc foris
ostenditur, quod intus in animo
tenetur. Genæ ergo eius sunt *sicut
cortex mali punici absq; occultis eius*,
quia foris quidem ex verecundia
signum quoddam sanctitatis pro-
fert, sed quantum in occulto men-
tis eius ipsa sanctitas vigeat, illi so-
li patet, quem nihil latere po-
test. Atque hoc gena-
rum.

Genæ Spon-
sa cur malo
punico cō-
parentur,
occulta verò
eius nulli
rei.
Encomium
quintum
construit
partem.

VER-